

PŘÍPADOVÁ STUDIE

ZŠ Tomáše G. Masaryka v Modřanech

IP školy: Pavla Štěpničková

EP školy: Petr Bureš

Před vstupem do projektu

Do školního roku 2022/2023 realizovala škola TH 1x za 14 dní v měsíci a pouze pro druhý stupeň. Čas pro realizaci TH byl na dohodě mezi TU a jeho třídou. TH tak byla odpoledne po vyučování v domluvený den. Impulsem ke změně byl vstup do projektu.

TH se stala pravidelnou 1x týdně a implementovala se do rozvrhu jako tzv. nadpočetná hodina pro učitele i žáky na II. stupni.

V současné době se TH realizuje následovně

I. stupeň

Od prvního do pátého ročníku si TH TU realizují 1x za 14 dní. Není pro ni vytvořen zvláštní prostor a třídní učitel si sám zvolí vyučovací hodinu a předmět, v kterém TH zrealizuje.

II. stupeň

Od šestého do devátého ročníku je TH na II. stupni 1x týdně pro všechny třídy vždy ve středu první vyučovací hodinu a jsou zařazeny v rozvrhu jako nadpočetná hodina.

Podle Pavly Štěpničkové, interní průvodkyně školy, byl způsob realizace hodin jednou za 14 dní odpoledne po vyučování nevhodný. Takto organizované TH neplnily svůj účel, neboť na odpolední hodiny přicházela jen část žáků. Tím pádem bylo obtížné ovlivňovat skupinovou dynamiku jednotlivých tříd. Po vyučování má většina žáků naplánované volnočasové aktivity a ke slabé účasti přispívá i výše popsána neukotvenost TH v rozvrhu. Zákonní zástupci a žáci nekladou na takto organizovanou TH důraz, což vede ke slabé docházce. Na základě prvního společného setkání s řediteli projektových škol se ředitelka a interní průvodkyně školy rozhodly, že provedou výše uvedenou změnu v realizaci TH.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

TH zatím nejsou popsány ve školním vzdělávacím programu¹. Důvodem je, že škola zatím ŠVP neaktualizovala a čeká na komplexnější úpravy celého programu.

Naopak v Preventivním programu školy na školní rok 2023–2024 je TH uvedena v kapitole III. Skladba aktivit PPŠ pro jednotlivé cílové skupiny v oddílu A) Pedagogové.² Dále je v preventivním programu školy TH uvedena v části evaluace. Cílem TH je: *“Podpora vztahů mezi žáky, vzájemná komunikace, řešení konfliktů a respektování odlišností a přispívají ke zlepšení vztahů mezi žáky, rozvoji sociálních dovedností a vzájemné toleranci.”*³

Ve škole vznikla v rámci sborovny metodická polička s materiály – metodikami, pomůckami na aktivity v rámci TH a virtuální metodický zápisník, v němž koordinátorka sdílí tipy na aktivity, tematické plány a programy celých projektových dnů.

Vedení školy TH zhodnotilo:

- ocenilo ukotvení TH do rozvrhu v příhodnější čas, což se projevilo jednak na docházce žáků na třídnické hodiny, druhak na spokojenosti rodičů i třídních učitelů;
- ocenilo a zdůraznilo, že o TH je nutné komunikovat se všemi zapojenými aktéry, aby byl pochopen jejich skutečný smysl a přínos pro školu, neboť se tím vyvarují;
- celkově ocenilo TH jako zásadní nástroj pro wellbeing a dobré vztahy ve škole, včetně významného příspěvku k celkovému demokratickému duchu a kultuře školy.

Interní průvodkyně Pavla Štěpničková shrnula přínos projektu takto:

- Díky projektu se změnila organizace TH na pravidelné hodiny 1x týdně a implementovaly se TH do rozvrhu.
- Učitelé získali odkazy na metodické materiály k vedení TH a sami na sobě si v rámci školení mohli vyzkoušet některé aktivity, které poté aplikovali ve svých třídách.
- Za velký přínos považuje možnost pravidelných schůzek s jinými interními průvodci a vyměňování si zkušeností.
- Jelikož na ZŠ TGM v Modřanech nemají učitelé kabinety, ale mají společnou sborovnu, tak se velké množství společného sdílení k TH děje tam. Impulsem

¹ Školní vzdělávací program – Start, 2021.

² Tamtéž.

³ Tamtéž.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

k většímu sdílení bylo právě absolvování stejných školní valnou většinou pedagogického sboru.

- Díky školení na téma třídnické hodiny vnímají TH kolegové v pozitivním světle.
- Žáci začali používat doporučený signál na ticho z TH i ve svých běžných vyučovacích hodinách a sami si tak regulují úroveň hluku ve třídách.

V tomto školním roce 2023–2024 bude interní průvodkyně Pavla Štěpničková nabízet novým a méně zkušeným kolegům vedení TH v tandemu s TU. Na škole začala také od nového školního roku působit školní psycholožka, která byla seznámena s končícím projektem a ve své náplni práce chodí pracovat do tříd. S interní průvodkyní jsou v kontaktu a informují se o dění v rámci TH.

V současném školním roce, tj. 2023–2024, se škola snaží zapojit do realizace TH více rodiče a TH se využívají rovněž na celoškolní projekty.

Celkový přínos projektových aktivit k rozvoji demokratické kultury ve škole z pohledu vedení školy:

Projektové aktivity poskytly několik klíčových přínosů k rozvoji demokratické kultury v naší škole. Třídnické hodiny - jejich vedení třídními učiteli i účast na nich ze strany žáků - zásadní měrou rozvíjejí **komunikační dovednosti** ve všech myslitelných oblastech (respekt, kritické myšlení, vyjadřování se, zpětná vazba, učení se z chyb, sebepoznání ad.). Vzniká v nich bezpečné prostředí, které podporuje otevřenou komunikaci a respektování různorodých názorů. To byl jeden z komplexních příspěvků k rozvoji demokratické kultury naší školy.

Z ohlasů třídních učitelů a interní průvodkyně vím, že kurzy pro žáky rozvíjely jejich **sociální a občanské kompetence** - od spolupráce v týmu, přes řešení problematických situací až po kritické myšlení (analýzu, hodnocení a kreativní myšlení). Některé kolektivy tříd se během kurzů významně posunuly a pozitivně naladily. Jejich třídní učitelé tuto možnost velmi kvitovali.

Od zapojených pedagogů zároveň vím, že pro nás nové téma třídnických hodin dokázali uchopit zejména díky kvalitním seminářům (zprostředkujícím aktivity do hodin, ale i kompetence pro vedení TH) a ukázkovým hodinám. Takováto možnost podpory je dost jedinečná.

Celkově lze říci, že jsme se naučili posilovat demokratickou kulturu a chápat ji jako nedílnou součást našeho školního prostředí.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

